

Mieczysław Z. Hrehorów

Koło Seniorów Akademickiego Związku Sportowego

Prace Naukowe. Kultura Fizyczna 5, 189-194

2003

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Mieczysław Z. Hrehorów

KOŁO SENIORÓW AKADEMICKIEGO ZWIĄZKU SPORTOWEGO

Początek działalności Akademickiego Związku Sportowego w Częstochowie po okresie II wojny światowej, rozpoczął się 8 marca 1945 r. Entuzjasi sportu, wówczas byli uczestnicy Akademickich Kursów-pookupacyjnych i działającej czasowo w Częstochowie Szkoły Głównej Handlowej z Warszawy, założyli Klub AZS z tymczasowym Zarządem w składzie: prezes — Tadeusz Ujma, wiceprezes — Zbigniew Modliński, sekretarz — Leszek Pałka, skarbnik — Józef Szmidla. W związku z rozpoczęciem nowego roku akademickiego już w Warszawie Szkoły Głównej Handlowej, członkowie tego Klubu AZS dokonali samorozwiązania. Z chwilą utworzenia w IV kwartale 1945 r., pierwszej w historii miasta Częstochowy wyższej uczelni — Wyższej Szkoły Administracyjno-Handlowej, późniejszej Wyższej Szkoły Ekonomicznej, jej studenci — sportowcy, powołali do życia AZS przy WSAH, który w 1946 r. został oficjalnie przyjęty i zarejestrowany w Centrali Akademickich Związków Sportowych w Warszawie i uzyskał status prawny. Pierwszy zarząd powołano pod przewodnictwem: prezesa — Tadeusza Bojanka, wiceprezesów — Mieczysława Hrehorowa i Jerzego Lemańskiego.

Rozwój AZS następował w asymilacji tworzących się wyższych uczelni w naszym mieście, poprzez uczelniane Kluby AZS i koordynatora — Zarządu Środowiskowego AZS. Osiągnięcia i sukcesy akademickich sportowców w naszym mieście, w kraju i poza krajem, przedstawiane również podczas uroczystych Jubileuszy 25-lecia, 40-lecia oraz 55-lecia, przyjmowane były z wielkim uznaniem dla działaczy i zawodników AZS. Seniorzy AZS po zakończeniu uprawiania czynnego sportu włączyli się w działalność na rzecz klubów AZS i Zarządu Środowiskowego AZS, Związków Sportowych w naszym mieście.

W 1969 r. Seniorzy AZS we współdziałaniu z Zarządem Klubu AZS przy Politechnice Częstochowskiej, mając zapewnione wsparcie i patronat ówczesnego rektora Politechniki doc. dr. inż. Jana Grajcarza oraz miejscowych władz, podjęli się utworzenia Komitetu Organizacyjnego Obchodów Srebrnego Jubileuszu 25-lecia AZS w Częstochowie. Przewodniczącym został wybrany Mieczysław Hrehorów (były prezes AZS w pierwszych latach powstania klubu). W skład komitetu, między innymi, weszli: Krzysztof Beski, Jerzy Czarnota, Mieczysław Gordon, Alicja Borkowska, Miron Gospodarek, Mieczysław Jung, Wojciech Tobolewski, Włodzimierz Ociepa, Edward Zabielski. W planie działania przyjęto: ustalenie programu jubileuszowych uroczystości i imprez towarzyszących, wykonanie znaczka oraz proporczyka jubileuszowego, plaketek metalowych — wyróżnień, dyplomów okolicznościowych a przede wszystkim ufundowanie Sztandaru AZS. W efekcie wyłożonej pracy członków Komitetu Organizacyjnego, obchody Jubileuszu 25-lecia AZS w Częstochowie przeprowadzono w dniach 11 – 12 IV 1970 r. Uroczystą akademię zorganizowano w auli Domu Technika przy ul. Kopernika 11 kwietnia pod przewodnictwem Seniora Mieczysława Hrehorowa. Referat o działalności AZS w Częstochowie wygłosił kurator AZS Politechniki Częstochowskiej prof. dr Tadeusz Opolski.

Ufundowany sztandar AZS został złożony przez delegatów Seniorów AZS na ręce rektora Politechniki Jana Grajcarza, opiekuna Klubu. W drzewce sztandaru wbito imienne pamiątkowe gwoździe.

Z zaproszonych gości do prezydium akademii przemówienia wygłosili: rektor Politechniki Częstochowskiej Jan Grajcar, Przewodniczący zarządu Głównego AZS mgr Jerzy Kuberski, Tadeusz Ujma — pierwszy Prezes AZS w Częstochowie, oraz przedstawiciele miejscowych władz.

Podczas uroczystości wręczane były wyróżnienia i honorowe odznaki wieloletnim działaczom AZS w Częstochowie. Złote Odznaki AZS otrzymali: Alicja Borkowska, Mieczysław Gordon, Miron Gospodarek, Henryk Góral, Mieczysław Hrehorów, Henryk Koźmiński, Tadeusz Ujma, Tadeusz Opolski. Srebrne Odznaki AZS otrzymali: Tadeusz Bojanek, Mieczysław Jung, Jerzy Lemański, Danuta Libel, Wiesław Łuczkiwicz, Kamila Prudzić, Władysław Szor, Wojciech Tobolewski, Edward Zabielski.

12 kwietnia 1970 r. w drugim dniu uroczystości Jubileuszu 25-lecia AZS, w auli Domu Technika odbyło się koleżeńskie spotkanie azetesiaków — byłych sportowców, działaczy, seniorów AZS.

Spotkaniu przewodniczył kurator AZS Politechniki Częstochowskiej prof. dr Tadeusz Opolski. Prorektor Politechniki Częstochowskiej, były Rektor WSAH — WSE prof. Alfred Czarnota wygłosił przemówienie o działalności i roli wychowawczej wśród młodzieży AZS, nacechowane troską o właściwą

postawę w sporcie akademickim. Zaproponował powołanie koła seniorów AZS w Częstochowie, dla utrzymania więzi ze sportowym środowiskiem akademickim i udzieleniem poparcia jego działalności. Powyższe wystąpienie spotkało się z dużym aplauzem obecnych.

Dokonano wyboru Zarządu Koła Seniorów. Przewodniczącym-prezesem wybrany został Mieczysław Hrehorów, zastępcami — Miron Gospodarek i Edward Zabielski, sekretarzem — Alicja Borkowska, skarbnikiem — Józef Szmidla, oraz: Henryk Góral, Bogdan Hoffman, Wojciech Tobielski, Henryk Zymek. Ponadto do Rady Koła: Krzysztof Beski, Alfred Czarnota, Jerzy Czarnota, Mieczysław Gordon, Maria Krowińska, Danuta Liebel, Wiesław Łuczkiwicz, Włodzimierz Ociepa, Stefan Olszewski, Tadeusz Opolski, Janusz Seńczuk. Obecni na spotkaniu uhonorowani zostali: Złotymi i Srebrnymi Plakietkami wraz z dyplomem, proporczykami i znaczkami jubileuszowymi.

W swej działalności, w oparciu o regulamin Koła Seniorów, seniorzy uczestniczyli w zarządach Klubu przy Politechnice, udzielali wsparcia podczas organizacji imprez sportowych, przy budowie i modernizacji ośrodka sportowego Politechniki, popularyzowali sport akademicki również poprzez miejscową prasę, załatwili sprawę siedziby Klubu AZS w obiekcie CKS „Budowlani”, jak również korzystania przez zespoły AZS z boisk powyższego Klubu przy ul. Dąbrowskiego.

Jednak wprowadzony w 1981 r. stan wojenny na terenie kraju spowodował zawieszenie działalności Akademickiego Związku Sportowego, w tym powołanie Zarządu Komisarycznego, co wpłynęło na wielkie zamieszanie i spowolnienie działalności również Koła Seniorów — jego zawieszenie.

W 1985 r. w rocznicę powstania AZS w Częstochowie seniorzy Koła włączyli się do współdziałania z Zarządem Środowiskowym AZS, w tym do zorganizowania obchodów 40-lecia Jubileuszu AZS i jego przygotowań. Pod przewodnictwem dr. Janusza Kołodziejewskiego — ówczesnego prezesa Zarządu Środowiskowego AZS w Częstochowie, 3 maja 1986 r. w Klubie „Politechnik” przy Al. Zawadzkiego odbyła się uroczysta Akademia z okazji 40-lecia AZS Częstochowa.

Po wystąpieniu okolicznościowym prezesa — dr. Janusza Kołodziejewskiego dokonano wręczenia odznaczeń, wyróżnień — medali pamiątkowych, proporczyków i znaczków. Sztandar AZS — ufundowany przez Koło Seniorów w 1970 r., został „udekorowany Złotą Odznaką Zasłużonego w rozwoju Województwa Częstochowskiego”.

Delegacja Koła Seniorów w składzie — Mieczysław Hrehorów, Alicja Borkowska i Mieczysław Jung, wręczyli prezesowi Januszowi Kołodziejewskiemu pamiątko-plakietkę z okazji Jubileuszu 40-lecia AZS. Wśród wyróżnionych, członkowie Koła Seniorów: Alicja Borkowska, Miron Gospodarek,

Mieczysław Hrehorów i Mieczysław Jung otrzymali od wojewody częstochowskiego — Medale Województwa Częstochowskiego oraz Medale 40-lecia, dyplomy i znaczki jubileuszowe AZS.

Podczas spotkania Koła Seniorów w tym dniu, uhonorowani zostali medalami i znaczkami 40-lecia AZS: Zdzisław Dąbrowski, Wanda /Nowak/ Gospodarek, Krystyna /Kryk/ Hrehorowa, Maria /Politańska/ Krowicka, Teresa /Osińska/ Łuczkiwicz, Janina Stolarska, Jerzy Ostrowski, Jerzy Lemański.

W dalszej swej działalności, we współpracy z Zarządem Środowiskowym AZS Członkowie Koła Seniorów uczestniczyli w pracach tego Zarządu i w jego Zarządzie, członkiem był Mieczysław Hrehorów — przewodniczący Koła Seniorów. Członkowie Koła Seniorów otrzymali legitymacje Koła Seniora AZS, które uprawniały do bezpłatnych wstępów na organizowane zawody i rozgrywki sportowe AZS na terenie Częstochowy. Seniorzy czynili starania dla pozyskiwania sponsorów, w szczególności dla Klubu wyczynowego w piłce siatkowej AZS, wspomagali w organizacji imprez i rozgrywek sportowych.

Ostatni Zarząd Środowiskowy AZS, działający od 6 listopada 1991 r. pod prezesurą Janusza Tobiańskiego, został rozwiązany w 1995 r. 29 maja 1995 r. powołano Klub Środowiskowy Piłki Siatkowej AZS Częstochowa natomiast 8 VI 1995r. powołano Klub Środowiskowy Strzelectwa Sportowego. W 1995 r. przypadła 50. rocznica powstania AZS w Częstochowie. Powyższe Kluby nie były zainteresowane uczczeniem Jubileuszu 50-lecia. Z inicjatywy Koła Seniora, byłych członków AZS przy Wyższej Szkole Administracyjno-Handlowej i Wyższej Szkoły Ekonomicznej, w miejscowej prasie w „Życiu Częstochowy” od 22 grudnia 1995 r. ukazał się cykl wspomnień na Jubileusz 50-lecia, ilustrowany zdjęciami, poczynając od artykułu *Pierwsze stroje białe jak... habity, Od turystyki do siatkówki, Pierwszym sprzętem była kula i dysk, Akademicy byli wszechstronni* i kończąc o AZS — *Dla niektórych to już prehistoria.*

Podczas uroczystości — spotkań Jubileuszu 50-lecia pierwszej Wyższej uczelni w historii miasta Częstochowy, Wyższej Szkoły Administracyjno-Handlowej, 12 stycznia 1996 r. w Domu Technika, uczestniczyli również członkowie Koła Seniora AZS, którzy w wystąpieniach wspomnieli o znaczącej roli dla sportowego środowiska częstochowskiego, utworzonego przed pięćdziesięcioma latami Akademickiego Związku Sportowego.

W spotkaniu towarzyskim członków Koła Seniora, z powyższej okazji, podkreślono brak wiodącego koordynatora dla działań Klubów Uczelnianych i Środowiskowych AZS, w Częstochowie. Seniorzy, byli siatkarze i sympatycy piłki siatkowej, żalili się na Zarząd Środowiskowego Klubu Piłki Siatkowej AZS, który nie uwzględnia legitymacji członka Koła Seniora do wolnego

wstępu na rozgrywki piłki siatkowej, jak było uprzednio za działalności Zarządu Środowiskowego AZS. Tłumaczone to było nowymi przepisami dotyczącymi sportu wyczynowego.

Już w marcu 2000 r. członkowie Koła Seniora Akademickiego Związku sportowego w Częstochowie, świadomi zbliżającej się 55-tej rocznicy powstania AZS w naszym mieście, włączyli się do prac przygotowawczych uczczenia tego wydarzenia. W powołanym komitecie organizacyjnym obchodów rocznicowych, pod przewodnictwem mgr. Wiesława Pięty — wiceprezesa Klubu Uczelnianego AZS przy Wyższej Szkole pedagogicznej w Częstochowie, uczestniczyli członkowie Koła Seniorów: Alicja Borkowska, Miron Gospodarek, Mieczysław Hrehorów, Edward Zabielski. Wyżej wymienieni zajmowali się:

- przygotowaniem programu obchodów rocznicowych,
- opracowaniem sprawozdania z działalności 55-lecia AZS w Częstochowie,
- opracowaniem wystąpień do władz i zaproszeń w Warszawie i Częstochowie.
- wizytami u sponsorów i na wyższych uczelniach w Częstochowie,
- przygotowaniem wniosków wyróżnień i odznaczeń zasłużonych dla AZS,
- niezbędnymi innymi pracami pomocniczymi.

Podczas zebrania Seniorów AZS-siaków w dniu 11 października 2000 r., w którym uczestniczyło sporo AZS-siaków z pierwszych lat powstania AZS przy Wyższej Szkole Administracyjno-Handlowej — pierwszej uczelni wyższej w Częstochowie, Mieczysław Hrehorów zdał sprawozdanie z prac komitetu organizacyjnego obchodów 55-lecia AZS w naszym mieście, programu uroczystości i w tym zaangażowania się naszych seniorów.

Podczas uroczystości Jubileuszu w Teatrze w dniu 20 października 2000 r. Mieczysław Hrehorów, w imieniu Koła Seniora, wygłosił referat o 55-leciu AZS w Częstochowie. W czasie dokonywania odznaczeń i wyróżnień, Mieczysław Hrehorów otrzymał przyznaną przez Zarząd Główny AZS — plakietkę za zasługi w Rozwoju Sportu Akademickiego. Złote Odznaki AZS otrzymali: Wanda Gospodarek z domu Nowak, Jerzy Lemański i Edward Zabielski.

Podczas drugiego dnia obchodów Jubileuszu w dniu 21 października, uroczystości zorganizowanej w Hali Sportowej „Polonia”, którą poprowadził Senior Mieczysław Hrehorów, wyróżnienia-dyplomy oraz Złote Odznaki AZS otrzymali między innymi, seniorzy z pierwszych lat działalności AZS w Częstochowie: Wanda /Nowak/ Gospodarek, Krystyna /Kryk/ Hrehorowa, Maria /Politańska/ Krowicka, Teresa /Osińska/ Łuczkiwicz, Mieczysław Jung, Janina Stołarska, Jerzy Ostrowski, Jerzy Lemański, Bogdan Jastrzębski, Wiesław Luczkiewicz, Edward Zabielski.

Seniorzy wyrazili uznanie i podziękowanie Przewodniczącemu obchodów Jubileuszu 55-lecia AZS-u mgr. Wiesławowi Pięcie za sprawną organizację, zaangażowanie i pamięć o seniorach tworzących AZS w Częstochowie.

Podczas towarzyskiego spotkania Koła Seniorów w dniu 15 listopada 2000 r. wręczone zostały pamiątkowe medale jubileuszowe 55-lecia AZS seniorom, w tym Mieczysławowi Jungowi i Bogdanowi Jastrzębskiemu. Mieczysław Hrehorów przedstawił informację o powołaniu w grudniu Zarządu Organizacji Środowiskowego AZS w Częstochowie Klubów Uczelnianych AZS Klubów Środowiskowych Piłki Siatkowej i Strzelectwa Sportowego oraz Koła Seniorów AZS.

4 grudnia 2000 r. do powołania Zarządu Organizacji Środowiskowej AZS, z ramienia Koła Seniorów został wybrany Senior Mieczysław Hrehorów. 18 stycznia 2001 r. z inicjatywy koła Seniorów, zorganizowane zostało przez Zarząd Organizacji Środowiskowej doroczne spotkanie połączone z Opłatkami z udziałem przedstawicieli Klubów Uczelnianych AZS, byłych prezesów AZS – Koła Seniorów AZS.

25 kwietnia 2001 r. delegacja Seniorów oraz Przewodniczący Zarządu Organizacji Środowiskowej wraz ze sztandarem AZS, uczestniczyli w pogrzebie Seniora Mieczysława Junga – działacza i czołowego tenisisty stołowego w latach 1946 – 1949. Seniorzy AZS działają również na rzecz sportu w Okręgowym Związku Piłki Siatkowej. W Zarządzie działają: Ryszard Adamczyk, Mieczysław Hrehorów, Włodzimierz Ociepa.

Podczas zebrania Koła Seniora przedstawiono wnioski — poczynienia przygotowań do spotkania działaczy AZS, seniorów połączonego z dorocznym tradycyjnym opłatkami, możliwości korzystania z ulgowych wejściówek na mecze drużyn AZS rozgrywających w lidze piłki siatkowej, nasilenia działań do budowy bazy zaplecza sportowego — centrum szkolenia dla Klubów Uczelnianych i Wyższych uczelni.

Na delegatów zebrania sprawozdawczego Zarządu Środowiskowego Organizacji Klubów AZS w Częstochowie wybrano: Alicję Borkowską, Mirona Gospodarka, Włodzimierza Ociepę i Edwarda Zabielskiego.

Tworzone w latach do 2000 r. nowe wyższe uczelnie na terenie naszego miasta, wzrost liczby młodzieży studiującej, spowodowały konieczność powoływania nowych Klubów Uczelnianych AZS. Zaistniała potrzeba koordynowania ich działalności i roli tej podjął się Uczelniany Klub AZS przy Wyższej Szkole Pedagogicznej, a konkretnie wiceprezes tego Klubu mgr Wiesław Pięta. W grudniu 2000 r. powołany został Zarząd Organizacji Środowiskowej AZS, w skład którego weszli przedstawiciele Klubów Uczelnianych, Środowiskowych i Koła Seniorów AZS reprezentowanego przez Mieczysława Hrehorowa. Zarządowi tej organizacji przewodniczy mgr Wiesław Pięta.